

Ketabton.com

پروانے

مربعہ ممتاز

پروین

رابعہ ممتاز

(قول حقونہ پہ حق دیکوالی کئی محفوظ دی)

د کتاب نوم _____ پروئے
دیکوالہ _____ رابعہ ممتاز
د چاپ کال _____ ۱۳۷۷ھ
پر پيس _____ جدون پر پيس خبير بازار پيښور
بيعه _____ ۱۰۰ روپي
کاتبه _____ محمد رسولہ پښتو اکډمي

د موندلو درک

- ۱- یونیورسٹی بک ایجنسی
خبر بازار پيښور
- ۲- معرفت عبد الله جات مغموم
د اکخانه شاهين تاون
یونیورسٹی روډ پيښور

د کورقون نمبر : ۵۷۰۳۳۶۹

”دُعا“

دَ حَيَا د رنھا کانو ترجمانه
دَ پرونو پرا وُنو شگهيانه

دَ مغموم صاحب تياره تياره کاله کبني
يو چيوه ده خدا دِي تل لري رونبانه

سید صابر شاه صابر
برتهکالک

پروٹے

پہ جنازہ می سپین پروٹے خورد کری
زہ خو لہ کورہ جا پروٹی نہ حُم

زما د مینے قاتل گری سرتور
زہ پہ پروٹی ہر وخت سخ پتوم

د بید نامہ داغ بہ راپوری کوئی تا
پام چچی پروٹی لہ می لاس راؤنہ

کلہ می تور کلہ می سپین پروٹے
ستاد نظر نہ داسی خان پتوقا

فہرست

صفحہ	یکے	شمار
۹	عبداللہ جان معصوم	۱
۱۳	رابعہ ممتاز	۲
۱۶	خانہ کعبہ (نظم)	۳
۱۸	حُم دمینی نہ نن (نعت)	۴
۲۰	د عوا لور (نظم)	۵
۲۳	بیا د او بنکو زور دے پیوس مہ کوہ (غزل)	۶
۲۵	پہ تورو نیو شیو کبئی دید نونہ ٹومرہ کپی (غزل)	۷
۲۵	راشہ اشنا عمری کم دے	۸
۲۶	دخیل کبی نصر کورونہ (نظم)	۹
۲۹	مشران (نظم)	۱۰
۳۰	زما زبہ ماتہ کاسہ دہ (غزل)	۱۱
۳۲	مخچی رانہ پستہ نہ کپی خطا نشی (غزل)	۱۲
۳۳	ستاد غمونو سرہ لوی کوم (//)	۱۳
۳۴	داستاد راتلو لاری کلبہ بی پی و پری رو بدی شی (غزل)	۱۴
۳۶	نوی دنیا (نظم)	۱۵
۳۸	ستاد مینی مشال لاس کبئی (غزل)	۱۶
۴۰	زبہ می ہر وختی ووی بی بی (غزل)	۱۷
۴۲	تمغہ امتیاز دی میارک شہ (نظم)	۱۸

۴۵	نه به د باران نه د بلی نه د سیلی قیصی	۱۹
۴۶	خپل قسمت نه خبر نه وم (غزل)	۲۰
۴۸	قسمت (نظم)	۲۱
۵۰	خیالونه وسوسې (نظم)	۲۲
۵۳	تاله به لالیه په لیمو درشم (غزل)	۲۳
۵۴	کور د بیلتون خورشه دا ئې شخه اوکوه (غزل)	۲۴
۵۶	د کلو لخته	۲۵
۵۷	ماته نو په سترگو اشارو خبرې مه کوه	۲۶
۵۸	رور (نظم)	۲۷
۶۰	زړه ئې د د غوښې شخه دکانې نه نو جوړنه دے	۲۸
۶۱	ستاد مینې د درېو تکیو په قلا کښې یه ناسته (غزل)	۲۹
۶۲	د اختر ورځ (نظم)	۳۰
۶۳	سماينه ئې پکارده نور ئې هڅم نه دي پکار (غزل)	۳۱
۶۴	د آسمان لمنې سرې شوې (غزل)	۳۲
۶۶	په هرڅه به تېرېږي دنک نو ا کمه دي نه وي	۳۳
۶۷	وارخطا وارخطا گورخم (غزل)	۳۴
۶۸	خپل خپلوان (نظم)	۳۵
۷۰	لوپسته	۳۶
۷۱	خط	۳۷
۷۲	د ژوند جو نگرې کښې ویرېږمه زه (غزل)	۳۸
۷۴	زما د زړه په آینه کښې ته ئې	۳۹

٤٥	حُئي خَلق (نظم)	٤٠
٤٦	شته په سپر لي کښې وپر کلو ته شته د	٤١
٤٧	ته چې پکښې نه شي اشنا زه په خلقوڅه کوم	٤٢
٤٨	مور (نظم)	٤٣
٨١	د بنو دسر دپاسه (غزل)	٤٤
٨٢	نن د باران شپه روږده شوه چوپړې (غزل)	٤٥
٨٣	بڼه اخلاق (نظم)	٤٦
٨٤	په ليمو باندي راواوړي (غزل)	٤٧
٨٥	گيله دې په سر سترگو دې گيلې سره به کورو	٤٨
٨٦	ستامينه لاليه دروغ ژنه شوه (غزل)	٤٩
٨٨	لور (نظم)	٥٠
٩٠	شپه د انتظار (نظم)	٥١
٩٤	لوبه (نظم)	٥٢
٩٥	لوبه (نظم)	٥٣
٩٨	فرياد (نظم)	٥٤
١٠٠	شاهيت (نظم)	٥٥
١٠٣	يادونه اميدونه (نظم)	٥٦
١٠٤	پښتون (نظم)	٥٧
١٠٦	نصيحت (نظم)	٥٨
١٠٨	مينه چې پيدا شي فنا کړي نه (غزل)	٥٩
١٠٩	تاچې په سگو سگو کښې تېره کړه (غزل)	٦٠
١١٠	مينه (نظم)	٦١

۱۱۱	ستاد کبر انتها ده ته پوئے نه ئي (غزل)	۶۲
۱۱۲	دا چمن (نظم)	۶۳
۱۱۵	گيله (نظم)	۶۴
۱۱۸	بگاہ ئي د آسمان ستوري په چپه نوله شمېرل (غزل)	۶۵
۱۱۹	زوي مورته (نظم)	۶۶
۱۲۱	د ژوند په دې کتاب کښې نڅبنه کوم يو ځائ کښې کېږم	۶۷
۱۲۲	نيره ستاد ميني دهر چانه زه پشومه (غزل)	۶۸
۱۲۳	په هر طرف چي ئي نوزه به ستا دلاس هماسم (غزل)	۶۹
۱۲۴	نواره زندگي شوه په غمونو په فکرونو (غزل)	۷۰

”پروئے“

درابعه ممتاز د شاعری دویم کتاب ”پروئے“ ساسو

په وړاندې دے - حقیقت د دے چې د ممتاز د ”سپیلني“
کتاب شاعري کله هرثو فني کمزوری لرې خو د دې خبرې نه
انکار نه شي کېدے چې لوستونکو د فني کمزوری باوجود د
سپیلني شاعري د پره خوښه کړه او کتاب چې په دې پره مينه
واخستو او وې لوستو - درابعه ممتاز دویم کتاب ”پروئے“
لکه چې دنوم او چاپ په لحاظ ښکله دے - دغسې چې شاعري
هم ښکلې ده - زما په خیال چې دې کتاب کښې شاعري د
لوستونکو د اعتراض د پرخيال ساتلے دے او کوشش چې
کړے دے چې هر يو شعر دې په ناپ تول پوره وي -

د ”پروئي“ شاعري په هر لحاظ سره د ”سپیلني“

د شاعری په مقابله کښې په ناپ تول پوره ده - په غزلونو
کښې نوي خيالات - نوي جذبات روني استعمال
کړے شوي دي او کوشش په کښې دا شوه دے چې د
”پروئي“ په شاعري کښې جدت راپېدا شي - او رابعه
ممتاز په خپل دې مقصد کښې تر دې پره حده پورې کاميابه
شوي ده - د جدت سره سره د پښتني ماحول خيال هم

ساتلے شوے دے - د مثال پدے طر، دا شعر ونه به ئي وا خلو -

چي لور دېوال ته خپي فونبکا پښي به دلري

پد دي پښتو دېوالونو دراز خبري نبي شي

يا

د مينې سوال جواب چي د دېوال د پاسه (وشي)

کد خبر وي که کچه وي دېوالونو شموره نوند کوي

دېوالونو د پښتني کلچر يو اهم جز دے او بيا کچه دېوالونه

خو د پښتونخوا د لارو کوڅو اصلي نقشه راکاښي -

ممتاز په خپلي شاعري کښي د پښتو ژبي دود دستور او د

لفظونو د استعمال د پرخيال ساتل دے (ورما پد خيال چي دا د

دي خبري ثبوت دے. چي د "سپښلي" نه پس شاعري کوشش

کړه دے چي د پروني شاعري د فن هغه ټولې تقاضې پوره

کوي چي د کومو په حقله به اکثر د لوستونکو دا اعتراض

کولو چي د سپښلي شاعري کښي فني کمزوري دي -

زما پد خيال چي د "پروني" په لوستر به د لوستونکو

دا کيله تر د پرد حده پوري ورکد شي دلته به زه د لوستونکو

د تسلي د پاره درابعه ممتاز د مختلفو غزلونو نه يو شو

شعر ونه پښ کوم -

۱- - دامه وريه چي زه ستا په خبر ونه پوهېږم

پد تته تته شربه دراز ونه شموره نوند کوي

۲- د چونگري لوگے بنہ دے
زہ ٿي اوشکو سرہ مل کي
معدوتہ بہ زہ شدہ کيم
چي زہ يم پکني پر پشانه

۳- د بنگر و شرنگا چي اوري
د سگو چي خبر نہ شو
آ زما سادہ جانان چي
پد کوم جھانا کني اوسيري

۴- ما پد گودر چک منگ بيا کيسو دو
ستاد شملي ول راتہ بنکار بي نہ
د غزل ند پس د ممتاز د نظم پد ميدان کني تگ ہم ردې
د شاعري د پونج والي دليل و رکوي - حقيقت دادے چي حني
حني نظمرتہ نو دخيال تو او جذبات تو پد لحاظ زہ شاہکار
گنيم - لکے " لوپتہ " " بنتون " " قسمت "

د نچس کلي خري کورونہ او داسي نور چر نظمونہ چي
کو شاعرانو بد دا مونسوعات چپرلي ويا - جهر حال درابعہ
ممتاز دويم کتاب " پروتے " ستاسوپد بکني دے او
ورسہ د نچس دريم کتاب " گلونہ پانچي پانچي " د چر

زر د چاپ کولو اراده هم لري - خدا ته دې اوکړي چې د
رابعه همتان دريم کتاب هم دې پر زر چاپ شي او د
پښتو په شاعرۍ کې د يو بل نوي کتاب اضافه وشي
والسلام

عبدالله جان مغموم

منڻ

ما ڇي خپل اولت ڪتاب ”سپڀلني“ ڇاپ ڪولو نو دا
 اُميد ڀانه و ڇي ڀنڀانڌ رونهه خو ڀنڀندي به زما د ڪتاب سره
 دومره مينه اوکريي - نوزو د ڀنڀنتو رونهه خو ڀنڀندو ڇڀره منڻه
 ڪوم ڇي رونهه عموماً اوڻو ڀنڀندو و خسرصاً زما ڪتاب پڊ ڇڀره
 مينه واخستو او وڀي لوستلو او زما دومره حوصله افزائي ڇي
 اوکريه ڇي نڻ داد ڇي زه خپل دويم ڪتاب ”ڀڀرونه“ پڊ ڇڀري ڇاڇ
 ڇاپ ڪوم ڇي رونهه خو ڀنڀندي به د ”ڀڀروني“ سره هم دومره
 مينه اوکريي لکه ڇومره ڇي ڇي د ”سپڀلني“ سره ڪڀري وه -
 او زه بد دڊي جوگه شم ڇي خپل دريم ڪتاب ”گلونه ڀانهي
 ڀانهي“ ڇاپ ڪولو ته ملا او ترم -

زما د اولني ڪتاب ”سپڀلني“ پڊ لوستون ڪو ڪڀي د
 خو ڀنڀندو و شمڀي زيات و او زما ڀه خيال ڇي ڀه دغه ڪتاب
 ڪڀي زما زياته شاعري د ڏنو ڀنڀندو و مياند و سره د تڀلو
 مسئلو او ڪشالو ڀه حقه وه نو ڏکڻه پڊ ڪڻي شمڀر ڪڀي خو ڀنڀندو
 ڪتاب واخستو او وڀي لوستو او ڀه دڊي رنگ ڇي د ڪتاب
 عزت افزائي او زما حوصله افزائي اوکريه د ”سپڀلني“ د شاعر
 ڀه حقله ڏڻي رونهه دا راڻي ڇر ڪنده ڪڀري ده ڇي ڏڻي شعرو

د فن تقاضې نه پوره کوي - نو ما دې روڼو ته دا دليل وړاند
 کړه وچې زه د شعر د فني تقاضونه زيات مقصد له اهميت
 وړکوم په دې وجه چې فني کمزور ته زيات خيال نه و
 ورکړه - کېدای شي چې اعتراض کونکو روڼو زما دا دليل نه
 وي خو بن کړه نو په دې وجه دې حل د "پروڼي" په
 شاعرۍ کې چې د مقصد سره سره د فني تقاضو هم خيال
 ساتل دس او طمع لومړې دلوستونکو دا گيله به ورکه
 شي "پرونه" هم زما غزلونو او نظمونو مجموعه ده -
 په نظمونو کې زما خوښ موضوعات کله کور - نگره
 او جارگه دي - او يا چې لور، مور، مور او زامن دي - په
 اکثر نظمونو کې ما دغه کردارونه د موقعي په مناسبت
 سره ستايلي يا کښلي دي - نو ستاينه په کې زيات او
 غندنه په کې کمه ده -

ما په خپله شاعرۍ کې مينې له اهميت وکړه
 دس او کوشش چې کړه دس (هغه د پير گوهر يو نظم
 دس) زه غواړم چې قبوله دنيا مينه مينه شي " چې
 د مينې پېغام هرچاته اورسوم او دهرلوستونکي په
 زړه کې د مينې دا پېغام ځای ونيسي -

د لوی خداي نه دا طمع لومړې پېستا نه روڼه
 خو پندې به د "پروڼي" سره هم دومره مينه او کړي لکه
 چې د "سپلني" کتاب سره چې کړې ده او زما به دومره

حوصله افزائی او کوئی چچی خیل دریم کتاب " گلونه
پانهی پانهی " هم در توره چاپ کوم -
انشاء الله

رابعه ممتاز

خانه کعبه

دائله کورې تاوېم له تا
خانه کعبه پي زارېم له تا

دائله کوره ارمان مي ته وي
اودخون زړگي درمان مي ته وي

لکه گل هسې غوړېم په تا
دائله کورې تاوېم له تا

دائله کوره سودا مي دېره
درنه تاوېم کناه مي دېره

لکه دشعې ژړېم په تا
دائله کورې تاوېم له تا

دائله کوره عزت دي دېر دے
په ټول جهان کني شهرت دي دېر دے

لڪه ڊپرڻي وريڻم پيه ٿا
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له ٿا

ارمان ۾ نشته ڊڊي نه سڀوا
چي بس راحمه مڪي ته يابيا

چي هر چڪر کڻي ڄاڻينم له ٿا
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له ٿا

بنار ڏمڪي به هڀرومه ڇنڪه
دا باقي ڏوند به ٿيرومه ڇنڪه

ممتاز به ڇنڪه صبرينم له ٿا
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له ٿا

نعت

د مدینې منورې نه درخصتې پیه وخت

حَمِّ دَمَدِينِي نَهْن

داسې راته بنکاري زړه مې بیل شو د سینې نه نن
حَمِّ دَمَدِينِي نَهْن

ثومره موده ما په دغه طمعه تېره کړې وه
شپه ورځ مې یو کړې وه
چېرې و اړخا شوم چې خبر شوم دې نېټې نه نن
حَمِّ دَمَدِينِي نَهْن

زه خو د مودو نه دراتلو په طمعه ناسته وم
هر غم نه زه خلاصه وم
څنگه به ځان صبر کړم د دې خوږې قصې نه نن
حَمِّ دَمَدِينِي نَهْن

ما خود ^{صلوات الله عليه وسلم} نبی دربار کبني لښې ورځې تېرې کړې
ثو ورځې مې تېرې کړې
داسې راتښکاري تڼ مې هم د دې چينې نه تن
هم د مديني نه تن

ماوې چي ^{صلوات الله عليه وسلم} نبی نه به د زړه حالونه وايي
شپه ورځ به کليامه
زړه مې ډېر نوکيري چي زه هم پاکي روضي ته تن
هم د مديني نه تن

دَحْوَا لَوْر

ستالقب د فرشتو د دے
په جنت کښې ته پېدا ۱ ۱
ته خواهش د بيا بادم وې
په نامه باندې حوا ۱ ۱

ستا د پښو لاندې جنت د دے
نېک اولاد له لوء نعت د دے
ته ريشتيا، چي چي بها ۱ ۱
په نامه باندې حوا ۱ ۱

که ته لورې نور رحمت ۱ ۱
که ته خورې نور راحت ۱ ۱
د خاوند د کور رڼا ۱ ۱
په نامه باندې حوا ۱ ۱

دنجیل کور ۾ ٿو کيڏاره
د ڀڄو ۾ ته غمخواره
هر ٻيچي باندې قدر ۾
په نامه باندې حوا ۾

د انسانن په تخليق کيڻي
هان سره کوي خدا ۾ شامله
په رضا خدا ۾ رضا ۾
په نامه باندې حوا ۾

چي ستا کور پر ۾ آباديڻي
مال اوسردي ڪه زار ٻيڻي
ته د صبر انتها ۾
په نامه باندې حوا ۾

هغه کور گل و گلزار شي
چي ستا په کيڻي روزگار شي
ته د خوب زيرگي شفا ۾
په نامه باندې حوا ۾

هره سخته تپروي ته
نور تپد کور ابادوي ته
ته د صير انتها ئي
په نامه باندې خوا ئي

د کور پچې خه بامېر وي
که هر شومره په تا ډېروي
په خدا ئي ته بنگلا ئي
په نامه باندې خوا ئي

په تخليق کينې د انسان
خدائے ستا واغت امتحان
په رضا د خدائے رضا ئي
په نامه باندې خوا ئي

ممتاز داسې کار اونه شي
ستا نامه بيد نامه نه شي
ته ساده د دې دنيا ئي
په نامه باندې خوا ئي

خان سا ته له هره توره د دنيا د هر پېغوره
همسې وې وړ خطا ئي په نامه باندې خوا ئي

بیا د اوبشکو زوردے ٲیوس مه کوه
وران ٲی ذریه کوردے ٲیوس مه کوه

ٲول بدن لوکے شولمه نه شو مه
دالاحتکه اوردے ٲیوس مه کوه

ته ٲی ٲی ٲی بکا سیا کتوله تلی
هغه محفل خوردے ٲیوس مه کوه

سترگی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی
ورک دکو خوردے ٲیوس مه کوه

مه کوه ممتاز ٲی بیا مه کوه
هرشوک ٲی مروردے ٲیوس مه کوه

24

په تورو نیمو شپو کېږي ديدنو نه شو مړه نوند کړي
يو بل سره چې اوشي. - اولونونه شو مړه نوند کړي

د ايمه وايه چې ستا په دې خبر و زه پوي نه شوم
په تمه پمته ژبه بيا فونه شو مړه نوند کړي

د مينې سوال جواب چې د يو بل سره پرې اوشي
که خبر دي که کچه دي د پو اونه شو مړه نوند کړي

زموږ د صحبت قصه هم دلته نن پوره شه
زه ستا يم ته زما ئې دا قولونه شو مړه نوند کړي

ارمان چې هغه تېر ساعت نو بيا په بېرته راشي
د مينې د کتاب زاپه با بونه شو مړه نوند کړي

ممتاز په صحبت کېږي تانه روستو پاتې نه شي
راخه د و فالار کېږي مزولونه شو مړه نوند کړي

راشه آشنا عمر مڃي ڪم دے دے راشه
ذره دينا ڪيئي مڃي تورتھم دے دے راشه

ما خو چل زره په تسلو اوده ڪرو
خويه ذرا دسترگو نم دے دے راشه

نن چي مسڪے راته له ورايه شوپي
دندي يڪ مڃي جوڙي سم دے دے راشه

آسمان ڪيئي ستوري په خندا شو ڪله
زما په زره ڪيئي خوما تم دے دے راشه

ممتاز زره مڃي په سلگو اوده شو
ڪله درزار مڃي لب ڪم دے دے راشه

دخيل ڪلي خپ ڪورونڊ

ننڍي بيا پيه زرهه وريبي ، دخيل ڪلي خپ ڪورونڊ
هغه گهري وڏي لاري ، هغه برڪوز مالتونڊ

ادبر دامن پيه خواڪني ، مونڙه لوڀي به ڪوڀي
نه پيه مونڙه ڇا اواز وه ، نه زمونڙه ڇا خاڪار وه

مور وپلار به ٽپوس نڪرو ، چي ته ڪوم هڻي وڻي ولاڙه
داجمات ديه ڪه جرهه ده ، چلن لارهه ده ڪه سارهه

هريو ڪورڪني به ماما وه ، هريو ڪورڪني به بيو وه
داهول ڪلهي بيو ڪور وه ، داهول ڪلهي رور وخور وه

ڪه به چا ڪره بنادي وه ، داهول ڪلهي خوشحالي وه
ڪه به چا ڪره خه غم وه ، هريو ڪس به سترگي نم وه

ڪه به جنگ وه ڪه جهگهه ، يابه بل خه منله وه
مشران به ٽول راهول شو ، دهغو به فيصله وه

کشان به ٻي ملامت ڪرڻ ، پوي به ئي ڏوٽي به هر صورت ڪرڻ
روغن جو ڀرڻ به زراوشوڻ ، دشمني به پاڻي نه ٿوڻ

مسافر ڪه به ٿوڪ راغلو ، چي به ئي کلي کڻي خپل ٿوڪ
ڊڄري ٿوس به ئي اوڪرو ، بيا به هلته کڻي ميلهه وه

دهر چا به دغه فرض وه ، چي دے اوڻ ۽ پاڻي نه ٿي
ڪڏھي بيان اوڪڻ شملِي وي ، ميلمستيا ڊي دڏڪ اوشي

ڪله ڪله به ٻي پلار هم ، ڪورتنه راغلو ٻي تلوار هم
چي جمات کڻي مسافر دے ، چي راغله د سفر دے

بند وبت دڙو ڊوڪه اوڪري ، خه پاخه ڪري خه توڏ ڪري
گوري اوڻ ۽ پاڻي نه ٿي ، زمونن ڪله به ئي خوڻن نٿي

نڪ ڪوربه خفه ڪڍ لو ، نڪ ميلمه به شرم ڍلو
ڊڙڪه مينه ڊڙڪه عزت وه ، د خلوص نه ڊڪ اُلفت وه

نن ٻي بيا ٻي زرهه ڏريني
د خپل کلي خه ڪوروننه

زما هغه وخت ياديني ، هغه خلق مي ياديني
هغه خلق چرته لارل ، هاغه خر کورون دوران شول

خهٔ بنگلي شوي خهٔ کورونه ، د بخو خينتو برجونه
آکچ لاري بخي شوي ، دهر چا بيلي کوخي شوي

ديوبل نه خان اونغاري ، خيل غمخوران له ژاري
دهر چا شوچ پر کارونه ، دهر چا شويل کورونه

نهٔ دور خور محبت شته ، نهٔ دپلار مورخه عزت شته
په نفرت هر چاته گوري ، دهر چانه دوي مرروي

هر يوکس دبل نه تنگ دے ، خيل پردي سره په جنگ دے
زما دوي ته زرهٔ تنگيري ، زما خيل کله ياديني

زما هغه وخت ياديني ، زما هاغه خلق ياديني
خدايه داخنکه ژوندون دے ، هر يوکس دخان نه تنگ دے

دمتاز داسي خان حاني شوه

پهٔ ژراهم سود نهٔ کييري

نن مي بيا په زرهٔ ورييري

دخيل کلي خري کورونه

مشران

پڇي زمونڊا مشران وو هغه خه شو
دڊي کلي پڇي زيرگان وو هغه خه شو

پڇي بي شانده مينه ئي مونڊ سره کوله
پڇي ڀه مونڊا به ڊرگران وو هغه خه شو

مسلي جي به ئي زمونڊا حل کولي
نن هرڪار ته مونڊ حيران يو هغه خه شو

پڇي دهر غريب ڊپاره مور و پلار وو
پڇي ڊٽول کلي خيلوان وو هغه خه شو

ممتان مونڊ به چاله خه تسلي و رکرو
مونڊ ڀڃيله ڊر ڊر پڙستان يو هغه خه شو

30

زما زبہٴ ماتہ کاسہ دہ
پرچی لور پہ لور ٿوڇي دي

د دردوتو د غمونو
خهٴ غمڙي شان قصي دي
کله صبر کله اويني کي
ننداره د زبہٴ گو مه

خهٴ پرېشانه دي ونٿونه
خهٴ پرېشانه وڙي شي دي

دا د اويني کو سڀا بونه
حوصلي به ٿي لاهو کڙي

په علاج ٿي نه پوهين م
د ژوند سختي مرحلي دي

31

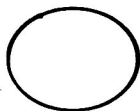
ستاد مینې مثال لاس کبې
په تیرو کبې یم روانه

تابه کوم خائے کبې پېدا کړم
اے زما خوبه جانامنه

خائے د زرونو خبردار دے
ته ددې نه خبرنه ئې

زه به تاله خدایه غوایم
اے زما یاره نادانته

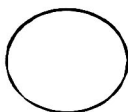
د خوبونگرې لوږې بنه دے
زه ئې اوښکو سره مل کړم

مخ چي رانه پٽ نه ڪوي خطائشي
مرهه به شم دغمه بي وفا نشي

تڪ خوزما زرهه ئي زما مينه ئي
پام ڪوهه جانيه دبل چا نشي

ستا په وعدو بيا دلته راغليم
هسي نه پرون پشاني رانشي

ستاد غمونو سره لوي کوم
مرا وو کلونو سره لوي کوم

ستا دراتلو په انتظار کيني کله
د پرو فکرونو سره لوي کوم

بي د غمونو چي نور هڅه نه لري
داسي بختونو سره لوي کوم

د خپل زړگي د تسلي دپاره
تېرو وختونو سره لوي کوم

د بيلتانه په تورو شو کيني ممتاز
د زړه زخمونو سره لوي کوم

34

داستا دراتلولاڙي ڪلڪ ٻنهي ڇڙي اوڀر ڏي شي
ڇي نه ڏي سوال جواب وي نه راتنگ ڏي بيا ڀڏي شي

داختله محبت ڏي ٻول نما ڊپاره خواست دے
اول ڏي خدائے نه عوارم بياره بار باند ڏي جهر ڳي شي

زه جواب درپسي نڪرم ، جانيه خيله راشه
زره ڀي تانه گيله من ڏي چور ڳي ڀي گيلي شي

ڇي لوڙ ديوال ته خيڙي نو بڪار پير تي به دلري
ڀه ڏي چيتو ديوالونق دراز خيڙي ٻني شي

ماڻه ڇي دمودو گيلي پٽيله ڪرو هواري
ڇي خدا خدا ڏوڏون شي رنگيني ورجي شي شي

دا ساخفگان په هائے دے، خوز ما به هم برن اواري
ڇي ته راشي زما خواله نو ياري دي گيلي شي؟

ممتاز درته دانگ وائي راجه ڇي صلح او ڪرو
ستامينه سيلاندرده په هر بنگي مخ لسي شي

نوې دنيا

راځه چې دواړه ځان له يوه نوې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه بڼه دنيا جوړه کړو

دې دنيا کې هېڅ نشته غموږ دي فکرونه دي
دې دنيا کې هېڅ نشته دردونه تکليفونه دي

دلته مينه نشته خداييگوشي هوسونه دي
دلته مينه نشته دلته خوشي مطلبونه دي

دلته څوک د مينې اصليت نه هم خبر نه دي
دا خوځناور دي ته به وي هېر و بشرنه دي

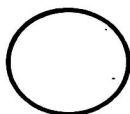
راځه چې دواړه ځان له يوه نوې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه بيله دنيا جوړه کړو

يوه داسې دنيا چي پکښې د واره زړونه يوشي
يوه داسې دنيا چي پکښې دوه روحونه يوشي

هلته کښې به ته اوزه ديوبل ځني قربان شو
هلته کښې به مونږه دخپل خون زړونو درمان شو

راځه ممتاز چي د واره يوه تمې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه ښکلې دنيا جوړه کړو

38

ستاد مینې مثال لاس کښې
په تیرو کښې یم روانه

تایه کوم خائے کښې پیدا کوم
اے زما خوبه جاتانه

خائے دزرونو خبردار دے
ته ددی نه خبر نه ئی

زه به تاله خدایه غوارم
اے زما یاره نادانته

دحبونگرې لوږې بنه دے
زه ئی اوښکو سره مل کوم

محلونہ بہ زہ خہ کرم
چی زہ یم پکنی پریشانہ

ممتاز ستا نصیب خراب دے
کہ تہ فکر ورہ اوکری

خپل جانان دی تپوس نہ کری
گیلہ مہ کرہ دبل چانہ

*

ذره ٻي هر وختي ڇو بيڙي
هڻج علاج ٿي نه ٺڪاريڙي

ڊي خيل ٿوند ته ٻيم حيرانه
ڇي په ڇه سخته ٽيريڙي

ٺاڪوڊي ڊي ڇي راياد ڪرم
دباران په شاني ٿاڙم

د غمون په مگرداب ڪنڀي
مي ڏوند ڪشتم تاويڙي

ٻي ڇي اوي ڇي قدري خو
اوس د خلقو ڪاروبار شو

د دنیا په دې بازار کېږي
اوس هم د سودا خوځيږي

ستا یادونه زما زړه کېږي
و آسمان له ستورو ډېر دي

ته خبر نه یې جانيه
زما زړه ژوره خوبديږي.

ممتان ټوله دنیا چاڼ کړه
یو همدرد یې پیدا نه کړو

چې غمونه ترېنه واخلي
داسې ټوک نه پیدا کېږي

تمغہ امتیاز دِ مبارک شہ

خپل خاوند عبد جا مغموں تہ دتمغہ امتیاز یہ اہستو
— عقیدت پرزوئی — (مستان)

اے دلور ہمت انسانہ
ستا ہمت تہ ہی سلام دے

اے پہ ہرچیا مہربانہ
ستا عظمت تہ ہی سلام دے

تہ پہ کلی پہ وطن کینی
چی پہ بنہ نامہ یادہری

کہ دے دور کہ دے تریوردے
تہ دہرچا پکارہری

تہ دڪوڻي خاورڻي ڇوڙي
تا ڪٽي ڪير غرور نشته

په دستيا ڇي فرسته ڻي
ستا ڪتو ڪٽي ضرر نشته

ڇي هر ڪا ڪٽي ته نڻ يا دشوي
په تا فضل دانلله دے

مبارڪ شه سلامت شه
دا آوز له هري خوا دے

زڪ غازی، شعیب ته ڪورم
خوشحالی نه په خندا دي

ڇي ضياء ڀي هم ڪورنل شو
نعمتونہ دانلله دي

شکر او باسمه چ پرزۀ
خدايے تعالیٰ تہ پہ سجده شم

پول غمونه رانہ ہرشی
پہ اللہ اللہ اختہ شم

نوشحالی دہ خدايے نصیب کرہ
اے زما د ژوند ملگریہ

مبارک شہ مبارک شہ
دمتار د سر ټیگریہ

خونديو روښو او بچوتہ
دا اعزاز دہ مبارک شہ

تہ لائق د دہ اعزاز وې
دا امتیاز دہ مبارک شہ

نه به د باران نه د ږلمې نه د سيلې قيصې
مانه به ته نکرې اے آشنا ډېې وسې قيصې

زه به ستا خبرو ته بگاڼه سبا غونډ غونډ شمه
ته که پکښې نه کوې آشنا چرې پر دې قيصې

ماسره خوشه ورځې دا غم ډاډ لالیه چې
هسې نه ټوک او کړي ستا زما د آشنا یې قيصې

يوځلې په مونږ که هغه تېر وختونه بيا راشي
اوبه کړو يوبل ته د خوانی ادد مستې قيصې

مينه نوسور اور ډسري لېږي دي زه یې اوسومه
ماسره خو نشته د خندا او خوشحالی قيصې

نن که چرې ژوند وه دهغه وعدا رشتيا شوله
اوبه کړي مټان ته خو د ميني پخوانی قيصې

خپل قسمت نه خير نه دُم
چي به داسې خراب هم وي

چي آشنا به جدا کيږي
ژوند به داسې عذاب هم وي

که په لنډو لارو لار شپي
نومرل ته نه دسږن ږي

د پټو ټولو په لار کښي
لختي هم وي اعراب هم وي

ستاد پير به کار اونه کړي
د تقدیر مالک نو هم شته

د تندی د کړینو ځان له
یو جوړ شوے کتاب هم وی

د خدائے ورکړه چې یها ده
ممتاز شک پکښې اونځه کړې

د غریب عاجز ناداره
په تندی کښې محراب هم وی

توگل په الله اوکړه
داروان شه د زړه سره

په دې تکو تورو شپو کښې
خلید ونکه مهتاب هم وی

قسبت

هغه پيغله ڇي ډېره موده د يو په نامه ناسته ده - او بيا
بل ته ورترغاړه کړې شوه - (ممتاز)

ستا په نامه ناسته اوس د بل شومه
زه دکه کورۍ ادل بدل شومه

اوسوزه قسمت د لوبو اوسوزه
څنگه رنگ په رنگ خاورې نجل شومه

زه پټه لومې پټه مېسه شومه
زه ځي د نصيب په اورجل بل شومه

تخت او تخت خود ورپه د خدایه لاکټي دي
ستره ددي ژوند د سخت مزل شومه

هره یوه ورس د بېلې سخته وي
پانې پانې زه کله دکل شومه

گرځم په خيالونو په سوچونو کېتې
څنگه ناخبره زه د بل شومه

کوبې د قسمت ممتاز وراينې نه
شومه زه واده خوپه کوم چل شومه

خیالونہ وسوسہ

سیم پہ کومہ ہوا مستہ
زرہ پہ کوم خیال کبھی روانہ

» دنیا پہ » ہاں بازار کبھی
ناخبرہ » خپل حاستہ

ماوہی چہ تل خوانی بہ وی
پہ رنگ رنگ خوشالی بہ وی

نہ بہ غم نہ بہ فویا وی
ہریوکس بہ پہ زرہ بنا وی

مور پلار به وي خپلوان به وي
خوابه ښکلي دوستان به وي

هم به کور هم به مالت وي
ډېر به مينه محبت وي

نوچي رودو دخت تير يري
نوغونه يي ډير يري

نه يي پلار اونه يي مور شته
نه يي دور شته نه يي خورشته

نوښدي روښه يي جدا دي
هغوي ټول دبلبل چا دي

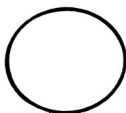
تصوړ کښي يي گرځي يري
د بابا کور يي يادي يري

په خوبو خو کښي يي راشي
په ژړا يي شپه سبا شي

دې نه پس به خه رنھا شي
دې نه پس به خه بنکلا شي

اوس دمرگ راسره غم دے
اوس مي خدايگو عمر کم دے

ممتان خدائے دي عفه اوکړي
اوس خوهر وخت دا دُعا کوم

تاله به لاليه په ليمو درشم
تاله به په غنوپه اغزو درشم

ته د اختر مياشتې بختورې ته
ستا کتوله زه به په يلو درشم

ماته پخواني خبرې مه يادو
زه به هم بيا جانه په گيلو درشم

ستا خفگان چې ياد کړمه پښېمانه شم
زه به اوس لاليه په جرگو درشم

خان به په پروفې کښې راپټ کړمه
زه به دې ديدن له په پر دو درشم

تاسره مټان چې وعده کړې ده
تاله به د غنوپه چچو درشم

کور د بیلتون خورشه دای خه اوکړه
اوس پی دے دنیا کښې زړه لگېږي نه

زه دې په دیدن پسي رنخوره شوم
ستا دراتلو لارده چې لنډیږي نه

راشه داختر ورځ به رنگینه شي
بي له تانه زړه می خوشحالیږي نه

ماله چې راچې نوپه رحما راشه
تکو تورو شوکتې دیدن کیږي نه

ما په گودر ډک منگه بیا کېښودو
ستا دشملې ول راته ښکارېږي نه

ستنا زما خبري ڏي اوري راوري
ويمه چي ريار ڏي حصارين نه

زه به داگيلڪ درته بل وقت اوکرم
خدا ٿيو پڻ ڪيلو شوڪ خوشحالين نه

ماسم دما بنامه اوري بل خور ڪرلو
راشه پڻ تيار ڪئي شوڪ بنڪارين نه

ڪله وڃي درحم اوکله نه درحم
بنه شوخ چي ممتار لبونئ ڪين نه

دَکَلو لختہ

پہ لارہ جی ٿولہ دیرینہ کنہ
پہنغلہ یواچی دہ ویرینہ کنہ

جانہ ڳی سترگی نہ او چستی
مرکی تہ گوری چي شرمیرینہ کنہ

د تود اوریل گلان جی پتہ کرہ دو رو
د روہو خور دہ بد نامیرینہ کنہ

پہ سیتو لچو جی بنگری مزہ کہ
دَکَلو لختہ دہ ماتیرینہ کنہ

پرونے جی تاؤ کرو لہ خان نہ ممتان
کلی دہ پامنو کتی پتیرینہ کنہ

ماتہ تو پئے سترگو اشارو خبرې مکوه
ماتہ دچا مخکني دگيلو خبرې مکوه

هرخه چي ته واي راته اووايه پئه داکه نن
بيا راته پئه لارو پئه کوخو خبرې مکوه

ستازمادوزهار د خان پئه دي باندي لږ پوي کړه ته
ماسره د خلقو د جرگو خبرې مکوه

اووايه پئه داکه نن چي هرخه ستا پئه زه کني دي
بياد بچوسو لاندي داوچو خبرې مکوه

ژوند تو زمانيل د مے پئه نېته باندي به ختم شي
ماتہ ددعا او دخپرو خبرې مکوه

زه د ممتاز مخکني پئه شېبو شېبو ژر لے شم
ماتہ دسلگو داسو پاو خبرې مکوه

دور

دازما دسترگو تور دے
دازما دابسی زوئی دے

پئے آبار دبا با کور دے دازما دینئی رور دے
ما به غبن کینی لو بولو، ما به هر خائے گر خولو

دازما دزرهٔ به کور دے
دازما دمیبئی رور دے

چرتہ دے خوشحال دلو، ما به هلته رسولو
پئے دنها پی دمور کور دے، دازما دینئی رور دے

دے چی لوئی شولو عاقل شو
نو زما حق کینی جاہل شو

اوس زمانه ئي زره تور دے
دازما دميني دور دے

زما هم ترې زره خفه شو دگپي نرپس گيله شو
چي بي وچي دے مرور دے، دازما دميني دور دے

دور دخور لويه اسره وي
چل تهر کيني به دازه وي

په اباد دبابا کور دے
دازما دميني دور دے

چي په يو غن کيني لوئي شوي
هغه کله جدا شوي

دشطان هسي مخ تور دے
دازما دميني دور دے

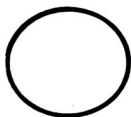
زرڳا ٻي دے دعوڻي خه ڊکائي نه خو جو پنه دے
ستا غونو دل کړو اے لاليه نور د زورنه دے

ته خو زما ژوند ټي زما زرڳا ټي زما مينه ټي
خه وايي زرگيه زرڳا ټي تانه خدايگو توره دے

کله چي ٻي ياد شي تو ٻي اوبسکي ٻي له سترگو چي
ما به به دې پوي کړي ستا په سينه کښي خواورنه دے

ته چي چرتنه خوښي ټي زه به عمر تېروم هلته
زه به ستا رضا کوم جان دې کښي خه پېغورنه دے

ته چي د ممتاز سره د ټول عمر لوڼونه کړي
دا دنيا فاني ده دلته ټول عمر له کور نه دے

ستا د مینې > دریو پټکوپه قلا، کټي یمه ناسته
شپه ورز پکټي تېر و مه > پردی خور نه یمه خلاصه

د آسمان ستورو ته گورم، ستا په کټه به دوی پړیږي
جانم نوموړي بختور دي، درته گوري بی وسواسه

ته چی کوم وطن کټي اوسې زما زړه به تاسره وي
ژوندی تاسره تړی ستا زما مینه ده راسته

ما د زړه کچکول کټي ایښي ستا د مینې خیر اتونه
بڼه کززان په زما کیږي کټي ناسته که هم ملاسه

په سینته باندي به درشم ستا مقام که را معلوم شو
د ممتاز د و مرکه همت شته هسی نه چی ده ناراسته

دَاخْتَرُورْخُ

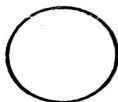
دا چي دي خُلي اختر وە ثومرە بِنه وە
چي راغلي مي دلبر وە ثومرە بِنه وە

ما دژوند خوانە پە وارە قربان کړي
شپه شوقدر ورخُ اختر وە ثومرە بِنه وە

مسافر اشنا چي راغلو زه داچە وم
که به کورکه به بهر وە ثومرە بِنه وە

ما پە لپو به منگه راډ کولو
دے چي ناست به پە گودر وە ثومرە بِنه وە

دممتاز لاس به يي نيولے وە پە مينه
ثومرە بِنکله مان يگروە ثومرە بِنه وە

ستامینه می پکارده نور می هنج نه دی پکار
دنیا دی ستانصیب شی زمانشته په شه کار

بپگاه می د آسمان ستوری په چپه نوله شمیرل
مطلب می بل شه نه و و مه ستا په انتظار

هر شه رقیب وایی زه له تا کله صبرین م
بس ته می د زره سر می نور په چا نه کوم اتبار

د مینې په یا غچه کینې می یوکل په تخینه کړه
بددم به می په اوریل کینې یا جوړوم به ترپنه هار

ستامینې همتاز خیل ژوند باند می سوما کړه
یوتنه زما پکار می نور می هنج نه دی پکار

د آسمان لمنې سرې شوې
د ماښام تېرې خورېږي

ستا په طمعه یمه ناسته
شپه به خه رنگې تېرېږي

د راتلو تکل دې اوکړه
چې وعده دې هېره نه شي

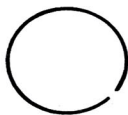
بې له تا د زرگي سره
په ماخدا اېگوڅه چل کېږي

د سحر نه تر ماښامه
زما دغه بس یو غم وي

هسي نه جي لوظه نه شي
ستا اقرار دروغ بنڪارينِي

دممَٽار به ٿومره ٿونءِ وي
پڇي ستا نور انٽطار اوڪوي

بس اوس خيل وطن ته راشه
زريه هِي تاپسي شوڪينِي

په هرڅه به تېرېږي - دنېک نو اکه دې نه وي
چې زړه دې پرې رغېږي - داسناکه دې نه وي

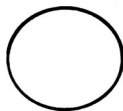
دا کور دې اے جانيه - تل په تا باندې آباد وي
چې ته پکښې گوځېږي - د دنياکه دې نه وي

باغونه سره کلونه دې همېش تر و تازه وي
بلبل دې په چغار وي - ديورا که دې نه وي

دا ستوري د آسمان دې همېشه داسې پر قېڼي
باران دې درحمت وي - د بربېستا که دې نه وي

ما مه پرېږده يواځې اندېښنې رانه چاپېر شي
هرڅو که خالق ډېر وي - نو بس ستا که دې نه وي

ممتاز د پښتني مېرمن - پروڼه بدنامه شه
که څوانه که زړه وي - د حيا که دې نه وي

وارخطا وارخطا ڪرڻم
سودائى شوم نه پوهڻم

تہ ٻيہ ڪومہ ڇوہ لاري
زہ ٻيہ تا پسي ڪرڻم

ماپيہ دي خبرہ پوي ڪرہ
دآلفت انجام به داوي

مينہ اوردے سور انڪار دے
زہ شيہ ورڻ پکڻي سوزڻم

وَم ڪلونو تہ ٻيہ طمعہ
ڊچمن هي ابياري ڪرہ

ڪل زمانيب ڪڻي نشته
زہ ٻيہ دي باندي پوهڻم

خيل خيلوان

راڻي خيلر خيلوانو ڀڄي نن ڊڀره مينه اوکڀو
مرگه نو راروان دے ارمانونه به بيا اوکڀو

ڀڄي ڌارو ڀڄه يوبل پسڀي بيا روستو نو ڀڄه خه
ڀڄه ڌونڊ به ٽول يو خه ڄو ديد نونه به ڀڄه اوکڀو

هغه وراڻي مسئي او قصي به کڀو راسهڀي
ڀڄي موڙن ڀڄه يو خه کڀن و لڙ سوڀونه به ڀڄه اوکڀو

هنم ڀڄي ڄو کيلي به موڀي زرو نو کڀي يوبل ته
يو خه ڀڄي مڃاڄ ڄو نو کارونه به ٽول ڀڄه کڀو

دا استاد زره خبه ڀڄي زماڊ پاره مرگ وه
زماڊ پوڄه کيله ده نور جنگونه به ڀڄه نه کڀو

را حئي ڇي بيا يو ڄاڻئ شو ديوي ل سره په مينه
گيلې ماڻي به نه ڪو و حوصلي به ڇڀري او ڪيو

د ملڪ او قام ڊپاره دنڀگري ڪار پڪار د
ڇي ياد شو په دنيا ڪنڀي تن پير ونه به ڇ پر او ڪيو

مستان ڊڇوانو خلقو به ڇنگه بنهء مل وء
اوبه په ڊانگ بيلين بي نه ، نعره به دغه او ڪيو

لوپتہ

تہ چي پئ سر لوپتہ و اچي ڊبره بنه بنڪارين
پنٽي پيغلي دحيا يوه بتوتہ بنڪارين

دينگرو ڊڪ لاس چي اوچت ڪري سردِي پتہ ڪري کلي
الله گواهه دے ماتہ سمہ فرشتہ بنڪارين

ديلار پئ مڪيني چي گرڇيڙي لڪه حوره چي چي
چي سردِي پتہ وي ڏرونوا کيني گلدستہ بنڪارين

دالوپتہ خوستا د سردا خه له گوري ورته
په سرِي و اچو چي بنه پتہ په پرده بنڪارين

شرم حيا دي ستا په ختہ کيني اخلي وي بس
په دي خويونو به هر چا ته نه ڏرنه بنڪارين

په سردِي و اچو لوپتہ خان پکيني پتہ ڪره کلي
ممتاز درزار شه گوره ٿومره خو خسته بنڪارين

خط

ماتہ دے پہ خط کبھی خدائے خیر چي خیر لکھي دي
ہنچ پري نہ پوہنم چي دي خیر راتہ و سيلي دي

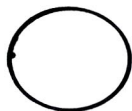
کہ دادی وي لکھي چي ما پسې ڈر پرہ مہ
دا خوشي خبري خوما د پري اوريد لي دي

ستانصحتونہ زہ پلو پوري ٿول اوترم
تہ چي راپہ ياد شي ٿول مہ غم و ستندي دي

خيل وطن تہ راشہ د جوارو دوری د پرہ دہ
و لي دي جانہ کوي بل ٺاے ارو لي دي

داد خواندی شپي ور چي بہ ہيچري بيا رانتي
تا پسې ممتاز د پرپہ سلگو سلگو ڈر لي دي

72

د ژوند جو سنگره کښي وپريږمه زه
دا پي له تا وار خطا کيڻ مه زه

د هر ارمان گروان شلبد لے وينم
که په محل کښي هم اوسېږمه زه

ماته جوړه جوړه غمونډه ښکاري
تانه چي کله جدا کيږمه زه

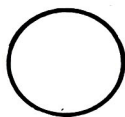
د قدر دانو قدر دلته نشته
دا سي وطن کښي حصارېږمه زه

۷۳

دېلبلا نو چالې مې وړاندوئې
په دې ګلانو خفه کېږمه زه

لا ليه مالګه ناګهاته راشه
په انتظار کېږې دې کېږمه زه

په مټان هغه وخت قیامت وي ځانه
تانه پي څه وخت جدا کېږمه زه

زما دزرهٔ په آئينه کښې ته ټي
د ژوند کتاب هرې صفحه کښې ته ټي

دا ټي لټا خو هان نيمگړې گڼم
زما د ژوند هرې لمحې کښې ته ټي

بغير لټا به ژوندون څنگه تېروم
زما د زرې هرې حصه کښې ته ټي

زما د مينې امتحان اخلي ته
زما د ژوند هرې قيصه کښې ته ټي

ممتاز دې اوس د زرې پر دو کښې پټې
چې رقيبانونه پرده کښې ته ټي

حُنِي خَلَق

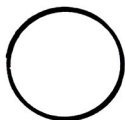
کينه وردي زور وردي حُنِي خَلَق
ڊپر په کبر په غرور دي حُنِي خَلَق

چي په وينو د انسان هم نه مړيبي
په دنيا کښي حُناور دي حُنِي خَلَق

چي دنيا ټوک دعقبلي دسره زار کړي
گوره ټومره بختور دي حُنِي خَلَق

چي بگاړه سبا د خدائے ياد کښي مشغول وي
خدائيگو هر چانه بهتر دي حُنِي خَلَق

ممتازن ورشه پخپله ئي پخلا کړه
چي له تانه مړور دي حُنِي خَلَق

شته په سپرلی کبني دپر کلونډ شته دے
نوما دپاره دپر غمونہ شته دے

سپيني سپون مي ڪله ميگه جوړي
ستا په زرگي کبني هم داغونہ شته دے

دخيل اوريل دا پيچ و خم چي گورم
دومره قسمت کبني زما ولونہ شته دے

دپر ټوگند ونه خودي اوکړه جانہ
لا د ممتاز زرگه کبني شکونہ شته دے

تہ پي پکيني نه پي اشنا زه پي خلقه کوم
سترگي پي رندي شه زه پي دغو سترگو خه کوم

توله شپه پي طبعه يم سکرکيني سترگي پي کرم
راشي راله نوب کيني زه پي دغه راتلو خه کوم

زړه نه زړه ته لاروي ټول عالم راته هم دا وايي
تا پي لارکيني پرېښوم زه د زړه پي لاروخه کوم

مور

په فکرونو اوسوچونو کڻي

۱ ۽ زما لخت جگره

۱ ۽ زما د زپکي سره

۱ ۽ زما دسترگو توره

۱ ۽ زما د زپهٔ ټکوره

په چي ته نه و ۽ پيدا شو ۽

په نامه وي تش يا د شو ۽

زه ۽ ستا و مه په طعه

خلاصه و م له هر غمه

په خيال کڻي په سوچونو کڻي

ستا خا که هي جوړوله

بس د مينې يو دنيا هي

په نظر کڻي چو ر لېد له

تصویر کڻي هي لويو لے

په شکل به هي گوتو لي

په سخو او تکليفو نو

راغلي ته په خپل وختونو

ستا خندا زما دپاره
بهارونه نمورېدل وو
ستا ژړا زما دپاره
کاینات نسکورېدل وو
ستا په سترگوبه پو کېدومه
په هر حقوي دې رسېدومه
ستا زما تر منځه کله
خه عجیبه شان رشته وه
د فکر ونو او سوچونو
یو عجیبه سلسله وه
چې چې وخته اوده نه شي
چرته او بڼه پاتې نه شي
هسې نه وي خوب درغله
چرته کټ نه شي لوېدنه
نموچې لوه شوې د زړه سره
زه دې فکر کېم او تره
هسې نه بهرته لار شي
خه ضرر درته پېښې نه شي
زما زړه کېنې وسوسې وي
زما دغه دغه اند پېښې وي

گني ته اوس بسه عاقل ٿي
هسي نه ٿي نا قابل ٿي

تو ڀه سڀينه بڙيره زوئه هم
مورته هسي ماشوم بڻڪاري

زويه خدائے دي نڪهبان شه
هرمشڪل دي تل آسان شه

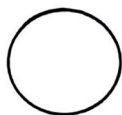
ٻي مور مره شي ٻيڪه پوءِ شي
ٻي دنيا کڻي ٻي اسري شي

بيا دمور قبرته ٿاري
شپه او ورڇ بيا داسي وايي

موري تا پسي خفه يم
ڀه دنيا يواڻي زه يم

تو مور اوس ديانه لاره
راڀه نه شي بيا دوباره

ممتاز اوس به خفگان شه ڪري
ڀه ٿي وخت به ارمان شه ڪري

د بڼو د سر د پاسه
بوج د اښکو مې درنيرې

زه د خان نه خیرنه يم
تر مې اوبښکې مې تخيرې

ستا د يو ترخې خبرې
زور مې دومره زړه له ورشې

لکه ټوک د غر د سر نه
چې په زمکه راغورزيرې

د بنگړو شرنکار مې اورې
د سلگو مې خبرنه شو

ا زما ساده جانان چې
په کوم جهان کېني اوسيرې

نن د باران شپبه او بده شوه جوړې
د اوښکولار په مخ خوره شوه جوړې

د تودو اوښکو زور کمېږي رو رو
د امیدونو شمع مړه شوه جوړې

نن به ورځم د یو تپوس د پاره
د صحبت لاره کزه شوه جوړې

وهم چې د سین په چپو ځان لاهوکیم
بنکاري نصیب کښې مې تیاره شو جوړې

ممتاز په هر چا د پر اټبار کولو
حکله خو هرخوانه خفه شوه جوړې

بڻه اخلاق

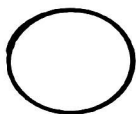
لارې او کوڅې درباندي ښې ښکاري
ته چې مشرکشر ته سلام کوې

نه دې په دولت او نه عزت کم شي
ته چې په خوبه نوله خوب کلام کوې

بگرځې ته په مزکه خواسمانې ته
ته چې د پردې خپل احترام کوې

ته به د مهر چا زړه ښې اوسېږي تل
ته چې ښه خملت په هر مقام کوې

زه ممتاز له تانه خفه کېږم نه
ته خو نصيحت ماته مدام کوې

په ليمو بامندي راواوړی
په ننگو اوبنکې خورې شي

په مگروان بادان باران شي
په خولم کبې ې راټوې شي

د زرگي په غم بنادى کبې
ددې سترگو پوره لاس وي

کله خاندي به ې واره
په ژرا به کله سرې شي

دانکيني اوبنکې مگورم
ټوې ترې راته بنکاري

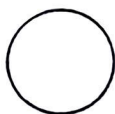
ماڌ زرهه غم پيٽه ڊه سائله
دوي په هه تودې تودې شي

زه خو هر چاته دا وایم
زما هنج غمونه نشته

نوبيا زرهه جي داسي وئي
اندرون ذري ذري شي

چي ذرهه په رنج اخته شوم
نو زه پوي شوم جي هه چل ڊه

مستان اوس په دغه لوي شوم
چي جي هر چانه کيلي شي

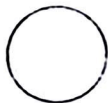
کیلہ دے پہ سر سترگو، دے کپے سرہ بہ گورو
نن راشہ در رکہ سرہ دے قصے سرہ بہ گورو

راخہ در قیبا نو پہ سر، توری خاوری واپوہ
راشہ زمانوالہ، دے پتئی سرہ بہ گورو

زما وستا تر پنچہ، در قیبا ہواوخہ کار نشہ
خپر دے اے جانیہ دے لانیجی سرہ بہ گورو

ماتہ د بیلتون دتوروشیون خبری مہ کوہ
اوس خورنیا ورخ دہ دتیری سرہ بہ گورو

خیال کبھی مے دورچی، او دشی مے پہ نو بونو کبھی
ممتاز در نہ لوکے شہ ستا وندی سرہ بہ گورو

ستا مينه لاليه دروغترنه شوه
لار د صحبت راته اغزنه شوه

ثومره په اخلاص ياندي درغله وم
هره يو خبره ستاشکمنه شوه

تا پکښې گډون د فرېب وکړلو
ثومره پاکه مينه وه خيرونه شوه

نه زما زاري نه مې منت مې
مينه دې لاليه کبرترنه شوه

ته نو په قدم قدم جي لوظه شوې
خکه خو ممتاز دومره غمترنه شوه

لور

مستہ مستہ گرچی جوئی وایہ پتہ کوم خیال ئی تہ
خاندی خوشحالین یی، دبابا دکور مشال ئی تہ

تہ چي شوپی پیدا نوهغه ورخ نه دبل چاوی تہ
تہ بناسته کونتره ئی، ناسته پتہ دپوال ئی تہ

ستا طلبکاران خوجوئی، هرخا ئی ستاپه طمعدری
خان نه خبرنه ئی چي راگره پتہ کوم جال ئی تہ

تہ دمور ملگری دبابا دسترگو تور ئی تہ
تہ دسپوز مسم خور ئی او پوره پتہ خیل جمال ئی تہ

تا دبابا کور پتہ خیل هنریان دی دنیا کپرو
ثوک دی خوش قسمته چي دچا راوتے قال ئی تہ

تہُ غُبرِت ددوونو دبابا دسرشملة ہُ تہُ
چرہی سیکہ مہ شہی پد رشتیا قیمتی لال ہُ تہُ

تہُ دپردی کورہی مور دی ہر وختی پریشانہ وی
تہُ کہ بہ گودرہی یا ولایہ بہ دیوال ہُ تہُ

خہ اوکرمہ لوری داد خدائے اورسول لاریہ دہ
خدائے دی جدا مکراہ جو جدارانہ فی الحال ہُ تہُ

تہُ بہ شہی دادہ زہ بہ دی کورکینی سودائی شہ
مگر حتم بہ ہول کورکینی چہی بہ لوری پد خہ حال ہُ تہُ

تحت خوبہ زہ دکریمہ خوبخت دی درلہ خدائے درکری
شہ اوورحم ہُ خدائے تہ ممتاز دغہ بی یوسوال دے

شپه د انتظار

غمه نیمه شپه وه هر طرف چپه چپیا وه
د سڅې ابادۍ نه جوړه شوې یو بېدیا وه

وعدۀ یې وه د راتلو ځکه زه وم په انتظار
یوزۀ ومه پرېستانه یوزرکے ده په درزار

خان سره لگیا وم هم کول هم یې رپېل
ستوري په خندا وو خندېدل او مسېدل

ډېره اوږده شپه وه په هېڅ رنگ نه تېرېدله
یوه یوه لمحہ لکه د کال به تېرېدله

زړکے یې په درزا شو خه کشا یې واوړېدله
ماوې جوړې هغه دے خوېشو وه ز غلېدله

ناخا پيه ٿوڪ ڏيوڪا پيه لاس زما پيه لور راتللو
خدا ٿيڻو چي ٿوڪ نه ڏو اورڪه وه الوتلو

پر پوتنه ڪٿي ڪٿي شه پي حاندر غوندي ڏمه
زڪا پي لوطمه باندي حيرانه غوندي ڏمه

سترگو ڪٿي ٿي خوب وه خوزمه وه سنا قران
حيرانه دم چي ٿنڪه به زرمه شي پيه قران

پيه ڊي ڪٿي ٿي نظر شو ستوري ڊاسي پر ڦيڊل
ڊري ڊري ڊيوپي ڊي چي آسما ڪٿي بلبلدل

سپوڊ ميري تر نظر شوڪا پتبه پتبه خند بدل
ماتھ به ٿي ڪنل نري نري به مسيدله

پي شمير ڊاڙه ستوري ڪپر چاڀر تر ٿا وڊل
په شمعي ڊٽنگ غوندي ڊي نه زار ڊل

دنيا ڊسپوڊ ميري ڪار ڊي لکه شمعه بلبلدل
ما ورتنه ڪانه او خدا ٿيڻو چي ڊا مسيدله

ما وې پېچې اے سپوږمه زما آشنا نه خه خبرې
اے پنکلی سپوږمه دې وفانه خه خبرې

سره شوه په خندا اوراته شوه داسې گويانه
واوره دچا او د وفا قصه له ماته

زه هم په زړې کني ستا په رنگي يوارما لرم
زه هم يو آرزو او تمنا دتا په شان لرم

ستا که په زړگوتي سيدلي پر مرونه دي
زما هم دادي زړه باندي يو خوشوي داغونه دي

ما هم د وصال په طمعه غرونه نرولي دي
ما هم انتظار کني د پرمرونه اړولي دي

ما هم په دې لار کني دېرې شپې شوگيرې کړي دي
ما خو دې نه سختي سختي هم لاسې کړي دي

ما دچا دپاره مسدل هم ازده کړي دي
ما دچا دپاره خند بدل هم ازده کړي دي

زڙه ترې غفه شوې مروره ترېنه تله يم
دې دنيا نه لرې ډېره بړه ترېنه تله يم

چې زړه ېې صبر نه شو آخر بيا ورله راغله يم
اينې ماته گورې دا دې بيا ورله راغله يم

خوښت ېې دراتلوننه دے نو نه راځي آشنا
خدا ښکوي چې دې نه پس به څه راځي آشنا

اے ممتاز او دکه شه ټول فکرونه ستا عبت دي
مه زياتوه غم دې د اغمونه دې هم بس دي

په دې کبې يونزى غونډې چپه د هوا راغله
سترگې ېې شوې پټې پرکالي راباندې راغله

اوزه چې شوم او دکه نو د غمونو نه شوم خلاصه
ډېره دمه سترې د فکرونو نه شوم خلاصه

سکرچې شوم راوښخه لوستومانه غونډې دمه
دے خپل سوي قسمت ته زه حيرانه غونډې دمه

لُوبِی

تہ چچی جدا زمانہ گرجی دایہ خہ شی
جانانہ بنہ بہ نہ شی کہ زہ درنہ خفہ شوم

زما د دوارو سترگو توره
دابی له تا یمہ شمکوره

ستاپہ لیدومی دزرہ کلی خوره شی
جانانہ بنہ بہ نشی کہ زہ درنہ خفہ شوم

ما وه ژوندون تاسره ترے
اوس رانہ گرجی جدا وے

ستاپہ جفا بانڈی می دہر زہ کے خفہ شی
جانانہ بنہ بہ نشی کہ زہ درنہ خفہ شوم

دا ژوند خو بیا نه راجی جانده
ولی جدا گرخی زما نه

چی مون جیدا یو د غما ز زمکے به بنده شی
جانانه بنه به نشی که زه درنه خفه شوم

ماته د زپه پنه لار نزدی شه
غم می شی لری په دی پوی شه

ته مالده راشه چی دا غر غما ز کچه شی
جانانه بنه به نشی که زه درنه خفه شوم

ممتاز په دغه نه پوهیږی
جانده کیله دی په خه کیږی

دینی لار هسی نه نیمه لار کیږی دوه شی
جانانه بنه به نشی که زه درنه خفه شوم

96

لوبه

جانانه کله به راچی زړه ې ژړیني
بي تا، نه قلاړیني لالیه کورته راشه

په ژړا ژارم سود ې نه شتي
بېلتون ې اولي په زړه غشي

دا ې لتا ې جانه زړه کله صبریني
بي تانه قراړیني لالیه کورته راشه

ستا جدایي ده دېره کرانه
دنیا په ما باندې ده ورانه

بکه باران غونډې مې اوبنکې راڅڅپړي
بې تانه قلارینې لالیه کورته راشه

ستا دراتلو به څه حاجت شي
د جنازې کټ مې چې اوچت شي

مړي بیا کله په ذرا راژونډي کيږي
بې تانه قلارینې لالیه کورته راشه

فرياد

زه به خه درته بيان كرم
حقيقت به درعيان كرم

ژوند هي خه رنگي تيريبي
بس يو پته دے کميبي

كله كله فكر اوكرم
خيل ژوندون ته نظر اوكرم

ماشورچه ده چي تاويبي
بس يو پته دے کميبي

هر يو کس په دې دنيا کښې
ژوند تيري په دې سودا کښې

چي به هرڻه زما کيڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

په چا بنه وختونه راشي
پتول غمونه ترې په شاشي

په هرڻه الله پوهيڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

مٿان دغه بس يو کار ڪه
غم دهر چا په هان بار ڪه

خدا ته په دغه خوشحاليڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

شاہین

دخپل زوئے کرنل ضیاء (رچی پائلت دے) دا ڈکیرنہ

۱۔ شاہین پچیہ ، اے دھت زویہ

۱۔ پتہ رشتیا پستونہ ، اے دغرت زویہ

۱۔ جذبی خاوندہ ، اے دھوا زمریہ

۱۔ ارادی خاوندہ ، اے دفضا زمریہ

۱۔ ستا ارادہ پنخہ دہ ، ستا ارادہ منمہ

۱۔ جذبی نہ دکہ ، داستا جذبہ منمہ

۱۔ شاہین پچیہ ، د شجاعت تکرپی

۱۔ طاقت نہ دکہ ، اے د طاقت تکرپی

۱۔ دفضا زلیہ تہ د سیلہ نہ تہن پی

۱۔ دتہری نہ دکہ تہ دتہری نہ تہن پی

اے درفتار شاہینہ ، داستارفتار منمہ
اے پہ رشتیا بنکاری ، زہ دی دابکار منمہ

قائلہ ستا دینچی ، داستا پنچہ منمہ
نہ جی خطا دی شوغہ ، داستا شوغہ منمہ

قائلہ ستا دجرات ، داستا جرات منمہ
اے دشاہین پنچہ ، ستا شجاعت منمہ

زہ دی غیرت منمہ ، خودانہ ناست خہ لہ ی
داغلی پلے غونڈی ، داسی ناراست خہ لہ ی

مٹا دی غونڈ کرے وی ، داتہ مدھو وی ی
زما توردنہ زویہ ، داسی خاموش وی ی

جو پدہ آرام بانڈی ، تہ عادت شوے ی گنی
پہ دپس ناکام بانڈی ، تہ عادت شوے ی گنی

اوس خو دپینو کپنی ہغہ ، زہ تسمہ نشہ دے
اوس دی پہ سترگو بانڈی ، ہغہ پردہ نشہ دے

اوسن اوتلے شې تہ ، برہ ختلے شې تہ
پاس دھوالہ پردو ، لربر وتلے شې تہ

اوس تہ آزاد ئي شري، اوس تہ خندا کولے شې
پاس دفضايہ سينہ، تہ مشغولا کولے شې

پي خہ دي زيہ غواري، هر خہ آزار کولے شې
خوکہ خيل خان باندي، خہ اعتمار کولے شې

پاسه يقين اوکړه تہ ، وزر نہ کار واخله
دا پاس فضا اووينہ ، نظر نہ کار واخله

اے دفضا بنکاري ، لاندي ټکړو تہ گوري؟
اے دشاھين بچيہ ، پاسي تیکو تہ گوري

تہ خہ ټپوس خونہ ئي ، ستانوم شاھين دگوري
دا دشاھين دپارہ ، دپړلوي توهين دے گوري

يادونه اُميدونه

اے دمکي زمکي بيا رايا ده شوپي
بيا زما پيه سترگو کڻي آيا ده شوپي

نن د خدائے دکورنه خان لوکے کچه ته
تاو شه ترې راتا و شه چي نايابه شي

دا ساعت چي ترشي بيا به رانه شي
خلاصه به دغم هره فريا ده شي

زه ذرچه پيه سترگو کعبه وينمه
ولې زما سترگو ته حبرانه شوپي

دا ارمان دهر مومن پيه ذرچه کڻي ده
ته ممتان جوړاوس ويندله خوا به شوپي

پښتون

زۀ د پښتون لور د پښون خور د پښتون مور يمه
ډکه د پښتونک پښتنه د پښتون کور يمه
زۀ د مينې پنگله خو دشمن دپاره اور يمه
زۀ يم پښتنه لوکے لوکے له پښتون دور يمه

دا زما پښتون روکي خو هرچا پترند لے دے
داچي د غبرت غرتہ دے ټول عمر ختلے دے
داچي په پښتو کښي قومره بره رسد لے دے
داچي په عزت باندې هر کور کښي زېږېد لے دے

دے چي اقرار اوکړي بيا تر کله دوستو کښي نه
دے چي قدم داخلي نوبيا همکړي خو يښي نه
دے د همت توره دے په يو طرف چلېښي نه
دے همتي توان دے مصيبت نه نو ويريښي نه

دے د دور وجود د خپلو مټولو پي لھاقت گټي
 دے د غور پروڼي د آسمان نه هم اوچت گټي
 دے د پردي مور عزت د خپلي مور عزت گټي
 دے د مور خدمت دمور د لښو لاندي جنت گټي

دے پي خټه دخت توان وي نو محفل به د جرو وي دے
 خټه دخت پي بوداشي نو بيا مشر د جرگو وي دے
 د حق سره ملگره هم د خپلو د پردو وي دے
 دے د اسي مخلص دے پي هر دخت د مشورو وي دے

سل کارونه پي بنه دي نو بوداي بد عادت دے
 دچاسره چي وران شي نو بيا دے لوپي مهيت دے
 نو بيا نه پخلا کي دي په جرگونه په منت دے
 هر خټه په سين لاهو کړي په نو دم پړيو ساعت دے

دے پښتون روکي ته زه بس دومره نصيحت کوم
 صبر نه کار اخله دوره زه درسه منت کوم
 بيا به زه قيصي دي په مرهاي د شجاعت کوم
 زه ممتان به غر روره ستا په شرافت کوم

نعمت

ستا نيکي نه ضائع کيږي
دابه هله پکار بيږي

توک که دې باندې پوهيږي
دين دنيا به دې بڼه کيږي

نېت دې هر بنده ته بڼه کړه
دا توبڼه د خان سره کړه

مرگ نه پس به هم ياديږي
دين دنيا به دې بڼه کيږي

مرگ نه پس خوهرتته تر شي
توک چې تور لحد کښې گهر شي

بیا به هلتہ کنی خہ کی بی
دین دنیا به دی بنہ کی بی

پہ دنیا کنی بس یو کار کرہ
غم دھر چا پہ خان بار کرہ

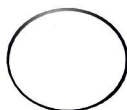
خدا ئے پہ دغہ خوشمالیری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

خدا ئے انسان دے پیدا کرے
اویکے دی ئی دے پوئی کرے

پہ نیکی خدا ئے خوشمالیری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

ممتاز هر چاسره بنہ کرہ
داتوخه د عقبی اوکرہ

دابہ هلتہ پکاریری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

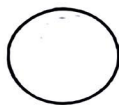

مينه چي پيدا شي فنا کيڻ نه
زره چي بند يوان شي آزاديڻ نه

دا دغم تير چي ٿومره فوري شوڻي
اوبنکي بلوم خورنھا کيڻ نه

اے داسمان ستور و پيءُ جرگه و زخم
يار مې مروردے پخلا کيڻ نه

خنکھ دي ممتاز نه زرگه صبر کرو
نوڪ نو داوري نه جدا کيڻ نه

تا چي په سلگو سلگو کښي تېره کړه
مانه نو دې خپله قصه هېره کړه

اوس خو به خبرې هرځا کيږي نو
تا دراز خبره چي برسېره کړه

دا نو يو وپه غوندې خبره وه
تا هسې د بلې نه نن ډېره کړه

زه در سره مينه په اخلاص کوم
تا مينه شكونو کښي راگېره کړه

ما وېل په مرگ به جدا کيږو نه
تا مستان د ژوند په لار کښي هېر کړه

مینه

دُ عشقِ سمندر کبھی دِ مینہی یو کشتی دہ
موبن دوارہ پکبھی ناست یو تباہستہ سینہ سپو بندہ

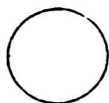
دا تن زما د پارہ پرون نہ دُ پر بہتر دے
لا لے مہی خوا کبھی ناست دے نری نخہ سیلہ دہ

دنیا نہ ناخبرہ ہر چانہ جی نصیر ہ
نہ لے نہ مالت شہ نہ کورنہ حویلہ

د کُل نو شہویٰ چچی ورشی بورالہ پہ چن کبھی
تاوین یی دکلانو تیارہ کہ ترو بندہ دہ

خمار خمار موسم دے دِ مینہی انتہا دہ
آواز دلری راشی نحو بندہ پنکلی شپیلہ دہ

ممتاز غموند، ورک شولالے مہی راروان دے
وسن خاندہ نحو شحالہ بندہ دِ غم وروستی سگہر دہ

ستا دڪبر انتها ده ته پوءِ نه ئي
دا قصه بگکا صبا ده ته پوءِ نه ئي

مال دولت خود لاس خیر دے جا پوءِ کره
تا تر لپ لپ چي پرې ملا ده ته پوءِ نه ئي

محبت خود شوک په زور کولے نه شي
دا خبره درضا ده ته پوءِ نه ئي

راز د مینې خلق پت ساتي نادانه
ته په هر خائے کبني گليايي ته پوءِ نه ئي

دخيل زبره علاج دي او کره ته پتخيله
ممتاز ولي لا پروا ئي ته پوءِ نه ئي

داچمن

زۀ یو ورځ کلشن ته لایم
ماوے سپل دکلو کرمه

د بورا په شان به زۀ هم
هر یو ککل به پکلو مه

په چمن کښې گرځېدمه
هر یو ککل ته اودرېدمه

شین چمن رنگ رنگ کلونه
زما زړه وهل ټو پونه

نو یو کس دکلو خوا کښې
گرځېدو په دې سودا کښې

پڇي دا ٿول ڇمن زما دے
په هر گل ۾ي زره شهدا دے

کله گل شوکئي له بوئي
وي د کبد لکه چکي

کله پانهي راشوکئي دے
هوا کنيي الوزئي دے

په مستي داسي روان دے
لپونے د بيان دے

ناکھانه داسي غبن شو
دمالي آواز برگ برگ شو

داته خه رنگي بدبخت ۾ي
گل شوکے دهر ۾ي تختي

مادزه ويني ورکوي
دا ڇمن ۾ي اباد کوي

در چمن تو دهر چا دے
هسي نه يوزخي ستا دے

د مالي په دې نصيره
شوم نحو شماله در په سه

در چمن زمونږ چمن دے
در وطن بنکله وطن دے

حفاظت به ئې کوو مونږ
هر آفت نه به ئې ساتو مونږ

گیله

دهنه تور سرې چې دچا د خاوند په قبر غورېدلې
خهرې لاهغسې تازه دي

گیله نو خدايه نه کرم
يو خبره هسې کومه

زه نومره بد قسمته يم
چې به او بڼکې تل تخومه

زما قسمت نو بشکاري
تورو شپو کېنې دے ليکے

رڼا خو نه بشکاريږي
په تيارو کېنې ژوند تېر ومه

هرڅو که زړه دواړه کرم
چې په صبر به وخت تېر شي

د غرنه او پخت غم دے
دابه څنگه زه سر کومه

د ځاني ژريا خو نه کورم
دې: پخو ته خفه کېم م

ته صير خدايه وركې ي
دوئي به څنگه پخلا کومه

ما دا طمعه کوله
خو شعلي به چرې راشي

اوس څه اووايمه خدايه
چې د څه طمعه به کومه

ښه ورځ مې لوه خفکان دے
په حساب ي نه پوهېن م

د زړه زور مې اوبه شو
نور طاقت به پيدا کومه

چاپېره ځان نه کورم
په تير وکېني شومه کېره

په کومه ډډه اوځم
ځان به کوم نخواستو رسومه

د ژوند ملگره لارو
تورو خاورو کښې رونه شو

يو اځې شومه پاقه
اوس به دغه ژرپا کومه

ځان ته به نه گورم
کله تا سره وعده کوم

دا ستا پر پښې يا غيچه به زه
په صبر تازه کومه

د هرڅه ته مالک ې
خدا يه تاته ې دا سوال دے

بې ته ې مدد اوکړې
نور د هسې طبعه نه کومه

118

بېگه مې د آسمان ستوري په چپه خوله شمېر ل
مطلب مې بل خد نه و، و مه ستا په انتظار

د رقيب دې هر شخړه وايي زه تانه نه صبرېزم
بس تې مې د زړه سرې نور په چانه كوم اتبار

د مينې په با غچه کښې مې يو کله په نخښه کړه
د دم به چې په اور بل کښې يا جوړوم به ترې نه هار

”زوی مور ته“

ستا د خوري خولي ته زارشم موري
ستا د عاكانو باندي بارشوم موري

تاچي په خه خوارولوئ کي يم خه ويله شم
دا ستا احسان زه په دنيا کي خلاصوله نه شم

زه چي پيدا شوم نو په هيم نه پوهيدم موري
دا سي نادان وم چي به هسي ژر پيدم موري

په خه خوارو او په محنت باندي دي لوئ کړمه^{زه}
په اشارو او په خبرو دي بيا پوئ کړمه زه

ته به وي وينه ولي زه دي او ده کولم موري
په پستولاسوبه دي زه ورو ورو تپولم موري

په زر قربان به دي ديد و منع کولم موري
خان دي کړولو ولي زه دي آبادولم موري

تومره نوارِي تومره محنت دي ماسره كولو
زه بنه پوره شوم تابه بياهم محبت كولو

موري چي پوتے شومه زلمے شوم دا گفتر كومه
ستا په نوارِي او په محنت باندي اقرار كومه

مانه به داسي كارنه كيږي چي خفه شي پري ته
د ملك او قوم خدمت به كومه چي غره شي پري ته

د خپلي خاورې به زه داسي حفاظت كومه
زه مقابله به د دشمن په خپل طاقت كومه

زما وطن ته به دشمن يره كتله نه شي
پښې به يې ماتي كومه دلته به راتلله نه شي

زه د ممتاز په پاكي غيږي دا شو كند كومه
دغه مې لوظ دغه وعده دغه قسم كومه

دَ ژوند په دې کتاب کېنې نخښه کوم یوځای کېنې کېنې دم
زه کومه پانیه اولولم او کومه پکېنې پرېن دم

په هرې یوې پانیه کېنې جدا د غم داستان دے
زه کومه قصه او وایم او کومه پکېنې پرېن دم

د دې نه خبر نه وم چې به دا قصه هم کینې
زه لایمه لاهو شومه اوس خه به را وپتېن م

زما قسمت دې خدایه په تیاره کېنې دے لیکلے
زه نورمه تیند کونه نوزه چرته قدم کېن دم

زما توره نصیبه په رشتیا د غم نه دک کې
زه خه تاسیر اوس او کومه په چل کې نه پوهېن م

خبره ستاد مینہی دھر چانہ زہ پیتومہ
ستامینہ لوئے سوغات دے زہی زہ پوری لگو

دا مینہ لوئے نعمت دے ہم پہ دی دنیا جنت دے
ستامینہ پی پی مل شوہ نور پد ہر خہ اور لگو

لائیہ مہربانہ تہ جد ا مہ شی لہ مانہ
دا ستاد راتلو لاریہ پد بنوزہ جارو کو مہ

فن راشہ دزیرہ سرہ دھچانہ مہ کو ویرہ
پد طمعہ درتہ ناستہ بیم پہ زہہ خال لگومہ

ممتاز نموتبولہ ستادہ ستامینہ کبھی ہی سودا
زہ ستاد صحبت خبر پی کلہ چاتہ کو مہ

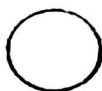
په هر طرف چي چي خي نوزۀ به ستا دلاس هماسم
ما مه پې پېنده يواخي زۀ به چ پره وارخطا شم

بي تانوزۀ ژوندون هيوپه ژوندۀ حسابوم
تۀ ولي راته واي چي زۀ پاتي تر سبا شم

رقيب زمون تر منځه دنقرت لاري توکلي
د هرڅۀ به صفاشي نوکۀ زۀ درنه څخلا شم

برباده زندگي ده ، هنج په چل ځي نۀ پوهېن م
په کومه لاره ورشم او په کومه تري نه راشم

ممتاز داسي صادقۀ ده چي هرڅۀ به هواريځي
نوتۀ دي نيت صفاکړه چي زۀ پوهه په رنياسم

نواره ناره زندگي شوه په غمونو په فکرونو
هسي ژوند لره خواري شوه په دې دومره تکليفونو

د غمونو په دلدل کښې نه د خان نه د جهان شوم
هسي تېره مي گوانې شوه د دنيا په فرېبونو

د سبا په طمعه ناسته، د ما بېنام تياره لانه په
په ژرپا مي سترگي سرې شوې، په سلگو په فريارونو

زه غوڅيل فکرونه نه کم، تا پسي مي زړه خوږېږي
پچې ته خه رنگي لاهو شوې د اجل په دريا بونو

په رضا د خداي رضايم نور صبر سوال ترې کړمه
خدايه ته ناراضه مه شي زما په فريا دونو

د بنده طاقت ته گوري، امتحان مي هومره اخلي
خدايه ماله طاقت را کوي په دې سختو ساعتونو

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**